Abstrakt

Asistovaná reprodukce je fenoménem současné společnosti. S ohledem na rostoucí možnosti medicínské vědy a vliv asistované reprodukce na životy jedinců je velmi důležité zvažovat pečlivě její právní úpravu. Cílem práce je ve třech kapitolách analyzovat právní úpravu asistované reprodukce v České republice v širším kontextu.

V první kapitole nalezneme důvody, pro které je nezbytné asistovanou reprodukci regulovat, a to přesto, že do přirozené reprodukce jednotlivce právo nezasahuje, a ani by zasahovat nemělo, reflektujíc tak sílu moderních reprodukčních technologií a nové záležitostí s nimi spojené. Práce se dále obecně soustředí na problémy, na které je nutno pamatovat při nastavování právních pravidel, včetně etických aspektů a přístupu k léčbě, s ohledem na koncept reprodukční autonomie.

Právní úprava asistované reprodukce v České republice je popsána v kapitole druhé, která obsahuje podrobnou analýzu českého práva. V práci jsou vysvětleny základní definice, jako je asistovaná reprodukce a umělé oplodnění, a shrnuty právní podmínky, za kterých může být léčba asistovanou reprodukcí poskytována, a to včetně jejího financování. Zkoumáno je též náhradní mateřství a jeho pozice v českém právním řádu.

Poslední kapitola se soustředí na kontroverzní aspekty právní úpravy asistované reprodukce z perspektivy nenarozeného dítěte. Po přehledu relevantních ustanovení lidsko-právních smluv a ústavněprávních východisek následuje rozbor právního postavení nenarozeného dítěte, právní úpravy rodičovství a možných přístupů k tomu, komu může být léčba poskytována. Zkoumána jsou omezení z hlediska požadavků na neplodný pár i věku ženy, která asistovanou reprodukci podstupuje.

Autorka práce dospívá k závěru, že je nezbytné asistovanou reprodukci regulovat, přestože to představuje zásah do reprodukční autonomie. Práce identifikuje témata, která budou v blízké budoucnosti předmětem legislativních změn, nebo alespoň diskuzí, kterými jsou zakotvení surogátního mateřství, koncept anonymity dárce a věk ženy podstupující léčbu. Vzhledem ke všem důvodům, které jsou v práci představeny, představuje asistovaná reprodukce velmi citlivé téma, a musí být proto jednáno s respektem k zájmům všech zúčastněných.